

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SOSYAL BİLGİLER DERSİ
II. DÖNEM II. YAZILI YOKLAMA SORULARI

A.

Aşağıda verilen dijital teknolojilerin hangi alanda kullanıldığını yazınız.(10 PUAN) (SANAYİ-SAĞLIK-TİCARET-EĞİTİM-TARIM-GÜVENLİK)	
Zirai don tehlikesinin erken uyarı sistemi ile çiftçilere önceden haber verilmesi	
Okullarda akıllı tahtaların ve tabletlerin kullanılması	
3 D yazıcılarla el-kol gibi protezlerin yapılması	
Genel ağ üzerinden her an alışveriş yapılabilmesi	
Fabrikalarda üretimin robotlar tarafından yapılması	
İnsansız hava araçlarıyla dış tehlikelere karşı önlem alınması	

B.

Aşağıda verilen ifadeleri doğru (D) veya yanlış (Y) olarak değerlendiriniz.(10 PUAN)	D / Y
Osmanlı Devleti'nde esnaf loncaları Ahilik teşkilatının bir devamıdır	
Ahilik Teşkilatına sadece Müslüman esnaflar katılabilirken Loncalara gayrimüslimler de katılabilir.	
Osmanlı Devleti'nde medrese öğrencilerinin giderleri devlet hazinesinden karşılanırdı.	
Enderun'dan mezun olanlar yüksek derecede devlet adamı, zanaatkar olurlardı.	
Vakıflar ücret karşılığında hizmet veren kar amaçlı kuruluşlardır.	

C.

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları aşağıda verilen kelimelerle doldurunuz.(10 PUAN) (DİRLİK – İKTA – TİMAR – FEODALİTE – SENYÖR)
Ortaçağ Avrupa'sında toprağa dayalı yönetim şekline adı verilirdi.
..... sistemi, Selçuklularda uygulanan toprağa dayalı sisteminin bir devamıdır.
Osmanlı Devleti'nde has, zeamet ve tımar topraklarına genel olarak adı verilir.
Ortaçağ Avrupa'sında adı verilen büyük toprak sahipleri vardı.

D.

Aşağıda verilen açıklamaların hangi sivil toplum kuruluşuna ait olduğunu karşısına yazınız.(10 PUAN)	Sivil Toplum Kuruluşu
Toprak erozyonu, çölleşme, doğal varlıkların korunması ve iklim değişikliği gibi konularda çalışmalar yapmaktadır.	
Afetzede, yoksul ve muhtaç insanlara barınma, beslenme, sağlık, kan, ilk yardım gibi alanlarda faaliyetler yürütür.	
Sigara, alkol gibi alışkanlıklar ile mücadele eder ve bütün zararlı alışkanlıklardan halkın ve bilhassa gençlerin korunması için çalışır	
TSK'de şehit olan erbaş ve erlerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli askerlerimize maddi yardım sağlar.	
Babası veya annesi hayatta olmayan, maddi olanakları yetersiz, sınavla seçilmiş öğrencilere tam burslu, yatılı öğrenim sağlar.	

E

Aşağıda verilen bilgilerin Cumhuriyet'in hangi niteliğiyle ilgili olduklarını eşleştiriniz.(10 PUAN)				
CUMHURİYET'İN TEMEL NİTELİKLERİ	DEMOKRATİK	LAİK	SOSYAL	HUKUK
Egemenliğin bir zümreye değil seçimlerle halka verilmesi				
Devletin öksüz-yetim, fakir, yaşlı, engelli vb. yardım etmesi				
Kanunlar yoluyla herkesin hakkını mahkemelerce arayabilmesi				
Devlet yönetiminde din işlerinin devlet işlerinden ayrılması				
Milletin kendisini yönetecek kişileri yine kendisinin seçmesi				

F.

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları aşağıda verilen kelimelerle doldurunuz.(10 PUAN) (MAGNA CARTA – TANZİMAT FERMANI – İSLAHAT FERMANI – KURULTAY – MEŞRUTİYET)
Osmanlı Devleti'nde ile halk ilk defa seçme-seçilme hakkını kullanmıştır.
..... ile Osmanlı padişahları kanun üstünlüğünü kabul etmişlerdir.
..... ile birlikte Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlere önemli haklar tanınmıştır.
İslamiyet'ten önceki Türklerde devlet işleri adı verilen bir mecliste görüşülürdü.
1215 yılında İngiltere'de ilan edilen ile kralın yetkileri sınırlandırılmıştır.

G. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.(40 puan)

1. Vakıf bir kimsenin, kendi mülkü olan belli ve dayanıklı malının kullanımının bir şarta bağlamadan toplum yararına bırakılmasıdır. Vakfedilen mal, sahibinin mülkünden çıkar. Satılamaz, bağışlanamaz, miras bırakılamaz.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Vakfedilen malların insanların yararı için kullanıldığına
- B) Vakıfların toplumsal ihtiyaçların karşılanmasına katkı sağladığına
- C) Vakıfların devlet gelirlerini arttırmada etkili olduğuna
- D) Vakfedilen malların devredilemeyeceğini

2. Ahilik Teşkilatı'nın özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez?**

- A) Ticari hayatı geliştirmeyi amaçlamıştır.
- B) Esnafar arasındaki dayanışmanın sağlanmasına katkıda bulunmuştur
- C) Tüketici ile üretici arasındaki bağ kuvvetlenmiştir.
- D) Yabancıların ekonomiye katkı sağlamasına olanak hazırlamıştır.

3. Osmanlı Devleti'nin eğitim ve öğretim kurumlarından olan medreselerde çok çeşitli dersler okutulurdu. 17. yy. dan itibaren medreselerde fen ve matematik dersleri verilmemeye başlanmış, bu nedenle medrese eğitimi bozulmuştur.

Parçada dile getirilen durumun, aşağıdaki sonuçlardan hangisine yol açması beklenemez?

- A) Medreselerde okuyan öğrenci sayısının azalmasına
- B) Avrupa'daki bilimsel ve teknik gelişmelerin izlenememesine
- C) Bilim adamının yetişmemesine
- D) Medreselerin çağın eğitim anlayışından uzaklaşmasına

4. Türk devlet anlayışına göre, "devlet hükümdar ailesinin ortak malıdır." Hükümdar ölünce yerine oğulları geçmektedir; ancak tahta geçen oğlun hangisi olacağı ile ilgili kesin bir kural koyulmamıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Devletlerin kısa ömürlü olmasına
- B) Merkezi otoritenin güçlü olmasına
- C) Taht kavgalarının yaşanmasına
- D) Ülkenin güçsüz kalmasına

5. Tımar Sistemi'nde, devlete ait topraklar ekilmek koşulu ile halkın kullanımına bırakılırdı. Ancak 3 yıl arka arkaya ekilmeyen toprak, sahibinden alınarak başkasına verilir.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamadaki asıl amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Topraksız köylüleri toprak sahibi yapmak
- B) Devlet hazinesinin gelirlerini arttırmak
- C) Üretimin sürekliliğini sağlamak
- D) Köylüleri Tımarlı Sipahi'nin baskısına karşı korumak

6. Aşağıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nde görülen yönetim kurumlarıdır?

I- Kurultay

II- Divanhümayun

III- TBMM

IV- Meclis-i Mebusan

A) I ve II

B) III ve IV

C) I ve III

D) II ve IV

7. 18. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan Sanayi İnkılabı, insan ve hayvan gücü yerine makinelere dayalı bir ekonomiye geçiş olarak tanımlanır.

Buna göre, Sanayi İnkılabı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) El tezgâhları ve atölyelerin önemi azalmıştır.
- B) Fabrikalaşmayla işçi sınıfı ortaya çıkmıştır.
- C) Pazar arama yarışı sona ermiştir.
- D) Hammaddeye duyulan ihtiyaç artmıştır.

8. *Sayı ve sembollerle akıl yürütme gücü

*Mantık yürütme ve tasarım yeteneği

*Bir işi öğelerine ayırıp işlem basamaklarını belirleme becerisi

Verilen özelliklere sahip bir kişinin aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi daha uygun olur?

A) Bilgisayar mühendisi

B) Psikolog

C) Türkçe öğretmeni

D) Avukat

9. Orta Asya Türk devletlerinde siyasi, askeri, ekonomik vb. kararların alındığı Kurultay adı verilen meclise kağan başkanlık ederdi. Kağan her ne kadar son sözü söylese de devletin ileri gelenlerinin ve kağanın eşinin katıldığı bu meclisin fikrini alırdı.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kağan karar vermeden önce kurula danışırdı.
- B) Kurultay'da devlet işleri görüşülürdü.
- C) Eski Türklerde kadına değer veriliyordu.
- D) Kurultay'a katılanlar seçimle belirleniyordu.

10. Osmanlı Devleti'nde ilk kez egemenlik anlayışının değişmesi ve padişahın yanında halkın da yönetime katılımının sağlanması aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleşmiştir?

- A) Tanzimat Fermanı'nın yayınlanması
- B) Islahat Fermanı'nın yayınlanması
- C) Meşrutiyet'in ilan edilmesi
- D) Divan teşkilatının kaldırılması

11. Atatürk, ülkemizde Cumhuriyet'in ve demokrasinin kurucusudur. Mustafa Kemal Atatürk'ün demokrasiye olan inancını onun milletimiz için yaptıklarında görmekteyiz.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün demokrasimizin gelişmesi için yaptığı çalışmalardan biri değildir?

A) TBMM'nin açılması

B) Cumhuriyet'in ilanı

C) Çok partili hayata geçiş denemeleri

D) TTK ve TDK'nin kurulması